

1. Személyközpontúság, gyermek- és diákközpontúság a tanításban és a tanulásban

A kormány politikája:

A kormány politikájának középpontjában a merev tananyag-központúság áll. A tanulást egy egyirányú folyamatnak tekintik, amelyben szemben áll a mindentudó tanár és a tudatlan tanuló.

Az iskola feladata az lenne, hogy a tanulók kérdéseikre választ kaphassanak. Ezzel fejlődne gondolkodásuk, és újabb kérdéseiket meg tudnák fogalmazni. A tananyag bemagolása nem helyettesíti mindezt. A gondolkodás csak dialógusban fejlődik.

A ckp javaslata:

A nevelés alapja az, hogy a tanulók és a tanárok ismerik egymást. Ez a kölcsönös ismeret teszi lehetővé, hogy a tanár segítsen a gyerekeknek a bennük meglévő tehetség kibontakoztatásában, hozzák felszínre mindazt, ami egyrészt lehetővé teszi azt, hogy a gyerekek sikeres és aktív életpályát fussanak be, másrészt, hogy nem csupán foglalkozásukon keresztül, hanem állampolgárként is aktívak legyenek, hogy törődjenek társadalmi környezetükkel, családjukkal, iskolájukkal, kisebb- nagyobb helyi közösségükkel, lakóhelyükkel, országukkal, és a világ problémáival is. Mindezen célokhoz szükséges, hogy egymásra figyelve a tanár kiválaszthassa a szerinte jó tananyagot és tevékenységet, és a tanuló is aktívan, a tanár nézeteit korrigálva beleszólhasson ebbe a folyamatba. Az iskolai munkának nem csupán egyéni munkának kell lennie, hanem olyan tevékenységeknek is, ahol a tanulók egymással kooperálva jutnak előre. Az értékelés a tanulókkal együtt történjen, és ne csupán az egyéni munka értékelése legyen.

2. Méltányosság, diszkriminációmentesség, esélyteremtés

A kormány politikája:

A kormányt nem foglalkoztatják ezek a problémák, ezeket a célokat csak szavakban hirdeti, valójában lemondott arról, hogy az iskola ne rekesszen ki embercsoportokat. Lemondott arról, hogy az iskola a társadalmi különbségek fontos, bár természetesen nem egyedüli csökkentője legyen. Számos gyereket ér az iskolában kudarcc, amiket a kormány a reakciós tanárokkal együtt a gyerekek hibájának tart.

A ckp javaslata:

Mindezek nem jelentik azt, hogy az iskola csak a kudarcokkal, a hátrányos helyzetűekkel foglalkozik, annál is inkább, mert a mi iskolánkban sokkal nagyobb szerepet kap az, hogy a "jó" tanulók segítik a lemaradókat, amiből maguk is sokat tanulhatnak. A jó iskola integrációra törekszik, észreveszi, ha egy-egy tanulót kudarcc ér, és nem hagyja, hogy ezért lemaradjon a fejlődésben. Egy jó oktatási rendszer a lemaradó gyermekek esetében törekszik a probléma (legyen az fizikális, értelmi, szociális vagy magatartásbeli) mielőbbi felismerésre és a támogatja az érintetteket hátrányaikat leküzdésében,.

3. A tanulói kompetenciák fejlődésének támogatása, beleértve a szociális és állampolgári kompetenciákat

A kormány politikája:

A tananyag-központúságon túl a kormány nem érti, hogy az ismeretek önmagukban nem jelentenek képességeket, a szociális és állampolgári ismereteket se nem nyújtja, se nem engedi gyakorolni. A gyakorlat nélkül ezek nem fejlődnek megfelelően. Az orbáni iskola gúnyt űz a demokráciából, mert megszüntette a média többközpontúságát, kikapcsolta a fékek és ellensúlyok rendszerét. Az iskolában a gyerekeknek nagyon kevés beleszólása van az iskolai életbe, még ennél is kevesebb a tananyagba. Egy jó iskolában mind a kettőre szervezett lehetőség van.

A ckp javaslata:

Sem egyoldalúan a képességeket, sem egyoldalúan az ismereteket nem szabad favorizálni, nem lehet ezeket egymás ellen kijátszani. Ismeretek és képességek egymást feltételezik. Bármelyik túlhajtása a másik rovására hiba. Ismeretek, képességek, elmélet és gyakorlat szükséges mind a szokásos értelemben vett tanuláson belül, mind az élet azon túli területein. Ide tartozónak gondoljuk, azt, hogy a gyerekek érzékenyen, segítőkészen reagáljanak a környezetükben felmerülő emberi problémákra, és részt tudjanak venni a demokratikus társadalom életében. A

demokráciát nem egyszer és mindenkorra adottnak tekintik, hanem egy rendszernek, amit állandóan meg kell újítani.

4. Demokratikus működés: nyitott, partneri viszony a gyerekekkel, a szülőkkel, a társadalmi szereplőkkel és a társszakmákkal

A kormány politikája:

A demokratikus működés azt jelentené, hogy minden intézkedést egy széles konzultáció előz meg a gyerekekkel szülőkkel, pedagógusokkal. Ehelyett a kormány ideologikus célok érdekében nyomul, eltiporva minden jogos kritikát, kizárja a gyerekeket, a tanárokat, a szülőket, és általában az állampolgárok befolyását. A meghirdetett egyeztetéseket nevetségesen rövid határidővel írják ki, és emellett nem veszik figyelembe a beérkezett véleményeket. A demokratikus működés hiányzik minden szinten! Az osztálytól kezdve az iskoláig és tovább.

A csk javaslata:

Az iskolát ma, még fokozottabban mint korábban, adminisztratív közigazgatási szereplők működtetik és tartják fenn. Így, bár elvileg az iskola működése demokratikusan ellenőrzött, a valóságban a legitimációs lánc hosszúsága miatt, az adófizetők, a szülők, és a gyerekek is gyakran érzik magukat kiszolgáltatottnak. Ezen változtatni kell, be kell kapcsolni minden szereplőt az iskolai élet kialakításába. Legelső sorban a gyerekeket, akiknek nagyobb szavuk kell legyen az iskolai tanulás és az iskolai élet kialakításában. Másodsorban a tanárokat, akik hivatásszerűen vannak az iskolában. Ők sem csupán az állam alkalmazottai, hanem aktív szereplői az iskolai élet irányításának. Harmadsorban a szülőket. Végül pedig a helyi társadalom szereplőit, és minden állampolgárt, mivel mindenki érdekelt abban, hogy az iskola a lehető legjobban töltse be feladatát.

5. Autonómia (önállóság) és elszámoltathatóság

A kormány politikája:

A kormány az iskolák államosításával, a központi irányítással, a KLIK és a Szakképző Centrumok létrehozásával, az alapítványi iskolák ellehetetlenítésével felszámolta az intézmények önállóságát. A kötelező, csak 10 % eltérést engedélyező kerettantervvel, a tankönyvkiadás államosításával megakadályozza a tanítás sokszínűségét, a tanári

autonómiát. Mindenki csak automatát lát. A tanárok, a gyerekek, az iskolák értő ön-korrektiója helyett bürokratikus központi ellenőrzést vezetett be. Ami kötelező, az felmenti a szereplőket a felelősség alól.

A ckp javaslata:

Az autonómia, az önállóság a nevelés központi fogalma és célja. Az autonómia nem öncél, hanem annak feltétele, hogy a társadalom harmonikusabban, rugalmasan működjön.

Az autonómia lényege a felelősségvállalás. A választási lehetőségeket kínáló helyzetekben az egyénnek a döntéséért felelősséget kell vállalnia. Autonóm pedagógus tudja autonómmá, felelősen gondolkodóvá nevelni a gyerekeket.

Az infokommunikációs tér megnyílása egyfelől veszély, másfelől egy kiapadhatatlan, végelethetetlen forrás, melynek értő és felelős alkalmazására fel kell készíteni a gyermekeket és az őket tanító pedagógusokat, továbbá biztosítani szükséges a megfelelő tartalmi és technikai hátteret.

Az autonómia mellett fontosnak tartjuk az elszámoltathatóságot. Ezt azonban nem bürokratikus, formális, félelmet keltő portfóliók és ellenőrzések útján szeretnénk megvalósítani, hanem az intézmények belső folyamatai révén, melyben a legfőbb szerepet nem az állam, hanem az iskola használói; a gyermekek, a pedagógusok és a szülők kapják, és amelyet külső felkért tanácsadók is segítenek.

6. Átlátható, átjárható, zsákutcamentes iskolarendszer az óvodától a felnőttképzésig

A kormány politikája:

A korai szelektálás, a 14 éves kori választási kényszer az iskolatípusok és a szakterületek között már korábban is nagymértékben meghatározta a diákok - különösen a szakképzésbe kerülő tanulók - életpályáját. A szakmunkásképzés átalakítása, a 3 éves, gyakorlatilag csak szűk szakmai ismereteket adó szakiskola bevezetése a legnehezebb helyzetű 1/3 számára szinte lehetetlenné tette a szakma- és iskolaváltást, a továbbtanulást, a felnőttképzésbe való későbbi bekapcsolódást. Az érettségig adó szakképzés küszöbön álló átalakítása a középső harmad részére is lehetetlenné teszi a váltást. Az érettségi szabályok és a kerettantervek megváltoztatásával csak a szakirányú továbbtanulás lehetőségét hagyja meg, és kevesebb alapot ad az élethosszig tartó tanuláshoz.

A ckp javaslata:

Olyan iskolát szeretnénk, amelyben a tanulók és szüleik megfelelő információk birtokában, felelősen választhatnak iskolák és programok között. Olyan iskolát szeretnénk, amelyből egy korosztály döntő többsége befejezett középfokú végzettséggel – érettségivel és/vagy szakképesítéssel – lép ki. Mivel a tanulók érdeklődése, képességei, fejlődése változó, ezért a jó iskolarendszer biztosítja és megfelelő támogatással megkönnyíti az átjárhatóságot az intézménytípusok és az intézmények között. Ne legyenek zsákutcás, további tanulási, elhelyezkedési és érvényesülési lehetőséget nem biztosító programok! Legyen mindenki számára egész élete során biztosított a tanulásba való visszalépés lehetősége!